Länsstyrelsen Skåne

Datum
2025-01-30

Diarienummer
29063-2024
Dossier
1293-218

Enligt sändlista

Beslut om ändrade undantag från föreskrifter för naturreservatet Hovdala, Hässleholms kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Skåne län beslutar att följande tillagda och ändrade undantag från föreskrifterna ska gälla.

Från föreskrifter gäller följande tillagda undantag:

Inom rödskrafferade områden på bilaga 1 till detta beslut, gäller ej i samband med evenemang eller andra aktiviteter följande:

- C7 att ställa upp husvagn, husbil eller liknande som behövs för evenemangets genomförande, som ledningskansli, servicefordon etc,
- C8 köra motordrivet fordon utanför väg eller parkeringsplats under evenemangets genomförande för att ställa upp fordon som behövs för evenemangets genomförande samt parkering för evenemangsdeltagande på åkermark som utgörs av vall,
- C11 under tidsperioden 15 april-15 juli anordna och organisera tävling eller träning,
- C13 placera eller sätta upp tillfälliga anordningar i samband med evenemangets genomförande,
- C14 att placera ut främmande föremål som tex. funktionärstält, duschkabiner (med slutet system), toalettvagnar, bord, skyltar och därtill hörande utrustning, i samband med evenemangets genomförande.

Från föreskrifter gäller följande ändrade undantag avseende röjning av led

- Hässleholms kommuns underhåll av leder, rastplatser och kommunala informationsskyltar.
- Förening som erhållit markägarens lov till röjning av sly och grenar samt delning och flytt av träd som lagt sig över led, att enligt bilaga 5, med ett arbetsområde som uppgår till 1 meter på var sida kring befintligt utmärkta leder, röja sly och grenar samt delning och flytt av träd som lagt sig över led.

Beskrivning av ärendet

Naturreservatet Hovdala bildades den 2 juni 2022, dnr 511-36981-2020. För naturreservatet gäller ett antal föreskrifter och undantag från dessa. Naturreservatet nyttjas flitigt av friluftslivet och för olika former av tävlingar.

Fråga har uppkommit efter prövningsförfaranden av ansökningar om dispens och tillstånd hos länsstyrelsen att precisera undantag från föreskrifter.

I det förslag till beslut som har skickats på remiss fanns krav på inhämtade av markägarens lov för att undantagen skulle gälla. Formuleringen har ändrats eftersom det är påverkan på reservatets syfte som styr vad som behöver regleras genom föreskrifterna. Annan verksamhet som till exempel växtodling, djurhållning eller annan föreningsverksamhet kan bedrivas vid det enskilda tillfället, varför kontakt alltid bör tas med markägaren.

Motivering till beslutet

En del av syftet med naturreservatet är att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer att bevara och utveckla upplevelsevärdena i ett välbesökt naturområde som har stor betydelse som ett friluft- och rekreationsområde.

Vid prövningar av inkomna ansökningar har det framkommit behov av vissa ändringar av föreskrifterna. För att syftet med naturreservatet ska vidmakthållas behöver undantag från föreskrifter preciseras.

De ytor som undantaget gäller utgörs av områden som i skötselplanen utpekats som Friluftslivsyta eller Åker. För att få nyttja

dessa områden för evenemang behöver markägarens lov i vissa fall först inhämtas.

De tillagda undantagen avser inte camping i fordon. Undantaget avser inte heller parkering på mark som inte utgörs av åkermark liggandes som vall. Undantagen avser inte heller evenemang vars huvudsakliga syfte är terrängkörning.

Bestämmelser som beslutet grundas på

För att trygga syftet med naturreservatet får föreskrifter beslutas med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken. Undantag från dessa föreskrifter får också beslutas.

Information

Länsstyrelsen vill upplysa om att undantag meddelade med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken gäller även om beslutet överklagas. Dessutom gäller andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna för området, exempelvis:

- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,

Medförande att separat dispens från terrängkörningslagen behöver inhämtas från länsstyrelsen före körning eller parkering på mark som inte är vägområde.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet, se bilaga 4.

Underskrifter

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit avdelningschef Olof Liungman, t.f. enhetschef Kristian Nilsson, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför inga namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Karta med markerade områden för vilket undantagen gäller
2. Inkomna yttranden
3. Sändlista
4. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer
29063-2024

Dossier
1293-218

BILAGA 1. Karta med markerade områden för vilket undantagen gäller

Tillhör beslut den 30 januari 2025 Beslut om ändrade undantag från föreskrifter för naturreservatet Hovdala, Hässleholms kommun

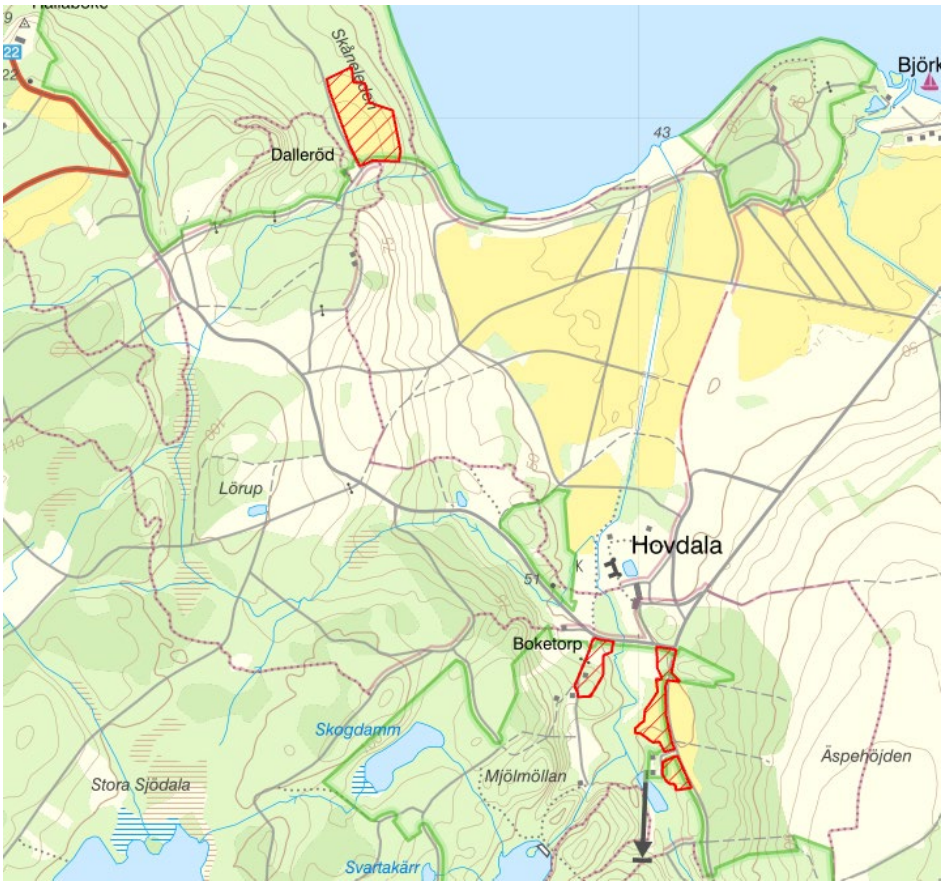

Inom rödskrafferade områden för vilket undantagen gäller.

Undantag gällande föreskrift C8 avser parkering för evenemangsdeltagande inom rödskrafferade områden på åkermark som utgörs av vall.

Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer
29063-2024

Dossier
1293-218

Bilaga 2. Inkomna yttranden och bemötande

Tillhör beslut den 30 januari 2025 Beslut om ändrade undantag från föreskrifter för naturreservatet Hovdala, Hässleholms kommun

Hässleholms kommun: välkomnar denna justering av föreskrifterna, vilket underlättar olika arrangemang i samband med friluftsliv och tävlingar i området. Just på dessa till stor del öppna områden är naturvärdena förhållandevis begränsade så någon större konflikt mellan olika intressen råder inte här.

Statens fastighetsverk: Då de aktuella områdena inte ligger inom mark Statens fastighetsverk förvaltar har vi inget att erinra mot förslaget till beslut.

Lunds botaniska förening: har tagit del av förslagen och betraktar dessa som väl avvägda undantag även om vi ser att naturreservatet Hovdala har mycket höga biologiska värden.

LRF: har inget att erinra gällande de föreslagna ändringarna av föreskrifterna.

Däremot så vill LRF öppna upp för en annan ändring i nuvarande föreskrifter. När det ändå görs en uppdatering av föreskrifterna bör länsstyrelsen också se över den vision man i skötselplanen för Hovdala, om stödplantering av arten ståndsa. Vilket det står om på sida 72 i nuvarande skötselföreskrifter.
Ståndsa är en flerårig växt som främst sprider sig genom frön som sprids med vinden, men den kan också skjuta nya skott från roten. Detta bidrar till att den på bara några år kan få en snabb och bred spridning till omkring växande marker.
Ståndsa växer naturligt i stora delar av Sverige och kan bli ett problematiskt ogräs när den etablerar sig, särskilt på betesmarker och fodergräs. Hela växten är giftig och smakar illa för djuren när den är färsk. Om växten klipps och torkar försvinner den dåliga smaken, men den förblir giftig. Om ståndsa klipps ner på betesmarker eller fodergräs måste den tas bort, annars riskerar djuren att äta den. Det finns därmed ett stort behov av gemensamma åtgärder för att bekämpa ståndsa och förhindra ytterligare spridning.

LRF Skåne och Länsstyrelsen i Skåne arbetar redan tillsammans för att begränsa utbredningen av icke önskvärd vegetation som ex. arten ståndsDetta är LRF Skåne givetvis mycket tacksamma för och hoppas att detta arbete kan fortsätta. LRF Skåne hoppas då givetvis att detta påbörjade arbete inom Länsstyrelsen följs på alla nivåer och att man inte arbetar med två olika målsättningar internt.
LRF ser en stor risk för lantbruket om Länsstyrelsen i Skåne län uppmuntrar till stödinplantering och där med ytterligare spridning av denna art.
I och med att det finns en problematik med denna art så är det av stor vikt att länsstyrelsen bidrar till att vidta åtgärder för att arten istället inte ska spridas. Om inga åtgärder vidtas på de platser där ståndsharetablerat sig kan några få plantor på bara några år föröka sig och bli väldigt många. Därför önskar LRF att de nuvarande skötselföreskrifterna för Hovdala reservatet ska ha som målsättning att arten ska försvinna från reservatet och på så sätt bidra till att minska spridningen.
Samma önskemål har LRF när det gäller andra reservat i Skåne län som kan ha samma olyckliga skrivning gällande stödinplantering av ståndsÄven dessa reservatföreskrifter behöver i så fall uppdateras.
Det finns andra arter som också kan gynna bastardsvärmarna som istället för ståndskan prioriteras och föreslås för stödinplantering i dessa områden.
Länsstyrelsen: Inom ramen för detta beslut finns ingen möjlighet att justera handlingar som inte omfattas av remissen. En skötselplan är inte något juridiskt bindande dokument som innehåller föreskrifter. Sedan skötselplanen togs fram har problemen med ståndsökat. Området där vid dåvarande tidpunkt en ståndsplanta förekom är av begränsad areal, till större delen omgivet av skog. Området betas inte eller något hö tas inte heller härifrån. Ståndsär en inhemsk art som kan vara viktig för hotade arter. Likväl vill länsstyrelsen naturligtvis inte bidra till att sprida något problem. Instruktion till förvaltaren kommer därför meddelas att ersätta ståndsi området med andra lämpliga arter.

Del av den planta som besöktes av cirka 50 bredbrämade barstardsvärmare (NT) och som yttrandet gäller.

Adsekes Bra-Lamm: Vi på Adsekes Bra-Lamm arrenderar främst naturbetesmark men även åkermark av HIBAB på Hovdala. Fältet på Dalleröd arrenderar vi i naturreservatet samt gränsar mycket av betesmarken till reservatet. Vi betar med hjälp av våra ca 500 tackor med tillhörande lamm från slutet av april till månadsskiftet okt/nov.
Vi blev uppmärksammade att det i föreskrifterna planeras för stödplantering av ståndsörter. Det måste ni inse är en stor risk både för oss lantbrukare som ligger alldeles i området eller intill men även för lantbrukare regionalt.
Vi har under sommaren följt den allt större problematiken ståndsörter skapar på flera håll i Skåne där det redan idag läggs stora resurser för att försöka förhindra fortsatt spridning i form av manuellt arbete.
En plantering av ståndsörter medför en stor risk för förgiftning både direkt för våra betesdjur om de får i sig ståndsörter men även om den kommer ut på åkermarken via fodret. Ståndsörter är giftig både att beta och när den kommer med vinterfodret och kan bara bekämpas manuellt.
Vi behöver mer betesdjur i Skåne för att kunna hålla betesmark öppen som är vital för den biologiska mångfalden. Lokalt kan det ändra Hovdalas karaktär drastiskt och missgynna både växter och djur om ståndsörter sprids och det ej går att beta betesmarken längre. Mycket av betesmarken på Hovdala har särskilda värden vilket vittnar om dess viktiga karaktär.

Länsstyrelsen: Hänvisar till sitt bemötande av LRF:s yttrande.

Skånes orienteringsförbund: Delar av förslaget är bra, medan andra delar gör oss bekymrade, då dess skrivningar frångår överenskommelserna i Arrangemang i naturen (https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/allemansratten/arrangemang-i-naturen/#E-1745378109), vilket försvårar orientering i ett område där vi traditionellt bedrivit orienteringsverksamhet.
Orientering är en av Skånes och Sveriges största och mest välorganiserade friluftslivsformer. Vi har en lång tradition av att söka konstruktiv dialog med Länsstyrelsen och andra offentliga aktörer och hoppas på detta även i detta fall.
Orientering engagerar medborgare i alla åldrar, från barn till personer upp och över 90 års ålder. Det bedrivs enskilt av enskilda utövare, i träning och tävlingsform. Det finns ungdomsträningar, pensionärsorienteringar, trimorientering, elitorientering i tävlingsform, mm. På senare år finns också Hittaut (där Länsstyrelsen också är med som medarrangör), där kontroller sitter ute under ett längre tag och enskilda individer som kanske inte annars orienterar söker sig ut i Skogen.

Orientering har en väldigt positiv påverkan på folkhälsa och flera studier pekar på att det är en minimal negativ påverkan på natur, och i vissa fall till och med en positiv sådan.
Det finns gott om studier som pekar på hur nyttigt orientering är för folkhälsa, t.ex.: i en ny studie från McMaster University i Kanada, lyfter man fram orienteringens positiva påverkan och stöd till bättre minne och minskad kognitiv nedsättning, förutom att det är sunt för kroppen. Man fann att de som orienterar, oberoende av ålder, kön och nivåer av fysisk aktivitet, rapporterade bättre spatial förmåga och minne. En annan studie, som utkom 2020, visar också att orientering lönar sig i längden. Resultaten visade att veteranorienterarna överlag mådde bättre och var gladare. Fast det mest överraskande var att nästan ingen av de orienterare som ingick i studien led av depression eller hade problem med. Nyligen kom så ytterligare en forskningsrapport som indirekt visar att orientering måste vara mycket bra för hälsan. Rapporten härrör från University of Illinois i USA, där man sammanställthundratals studier, och den visar att du mår bra av att vara i skogen. Att lämna den stressiga stadsmiljön och istället bege sig ut i skogen minskar risken för diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar och depression.
Dessutom finns ett stort antal studier som undersöker hur orientering påverkar naturen. I en nyligen gjord studie som undersökte hur O-ringen i Skåne 2014, med ca 25 000 deltagare påverkade naturen. Studien visar att det hade en naturvårdande inverkan på vegetationen samt att den biologiska mångfalden

gynnades. De senaste decennierna har den rådande uppfattningen varit att människans aktiviteter i landskapet är en destruktiv kraft, men faktum är att mycket av den biologiska mångfald vi kan se är en effekt av vår traditionella markanvändning. Människan är inte bara en belastning för naturen, utan också en skapare av biologisk mångfald.
Det finns fler studier som visar att orienteringstävlingars påverkan på marken är ganska marginell på de flesta marktyper. Känsligast är lavklädda hällmarker, framför allt under torra perioder. Även mossor kan påverkas negativt. En studie som genomfördes av Birgitta Johansson vid Institutionen för Natur och miljö vid Högskolan i Karlstad under O-ringen i Värmland 1996, då 17 000 löpare rörde sig i skogen, visade att ungefär en procent av skogsvegetationen påverkats på något sätt. Några sorters mossor hade minskat, liksom lavar, ljung och lingonris (vilket också kan ha berott på vädret). Ett år efter tävlingen kunde man se spår främst runt kontrollpunkterna men påverkan var som helhet så liten att betydelsen för ekosystemet troligen saknades enligt rapportförfattaren.
Under O-ringen i Värmland på 70-talet genomfördes en studie där man tittade på vilken effekt 3000 deltagares löpning över ett relativt nyplanterat hygge (fyra år gammalt) hade. Den visade att knappt fyra procent av plantorna skadats och vid en uppföljning ett decennium senare kunde man inte upptäcka några skador som berodde på O-ringentävlingen. En senare studie, från O-ringen i Falun, där 10 000 deltagare sprungit över ett hygge, visade på liknande resultat.

Orientering kan störa djur, för att hantera detta har vi inom orienteringen dels banläggningsmallar för att minimera påverkan på hur vi möter djur och undvikande av kontrollplacering i känsliga punkter som örtrika våtmarker och mossklädda hällar. Vi utbildar våra arrangörer på ett sådant sätt att vi ska minimera påverkan på natur och djur. Då vi är gäster och vill ha fortsatt tillgång till naturen. Så vi vill inte åstadkomma skada, eller skapa negativa känslor mot orienterare hos allmänhet, markägare och myndigheter.
För att säkerställa ett tillräckligt hänsynstagande har orienteringsrörelsen frivilligt ålagt sig att verksamheten ska föregås av samråd med berörda parter. Svensk orienterings överenskommelse har i stort byggts in i Naturvårdsverkets ”Allmänna råd för orientering och andra friluftsarrangemang” (AR 96:4) med bl.a. ”vårdatumstopp” och anvisningar för de till stoppet närliggande perioderna då särskild hänsyn ska tas. Detta har vidareutvecklats i ”Arrangemang i naturen” där de rigida datumgränserna mjukats upp. Vi kan konstatera att ett väl fungerande samarbete har utformats under årens lopp och att flertalet planerade tävlingar har kunnat genomföras i samförstånd med berörda parter.
Under vissa tider på året måste särskild hänsyn tas vid genomförandet av organiserade friluftsarrangemang. Detta gäller

framför allt under yngeltiden för såväl däggdjur som fåglar. Då faktorer som naturtyper, biotoper, fauna, flora och klimat varierar beroende på geografiskt läge, har landet indelats i fem regioner. Efter ett gediget samarbete mellan olika aktörer, Naturvårdsverket, LRF, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Skåne län, Sveriges Friluftsråd och Svenska Orienteringsförbund togs det iapril 2022 fram en skrift av Naturvårdsverket "Arrangemang i naturen" som ersätter de tidigare Allmänna rådet (96:4) "Orientering och andra friluftsarrangemang". Detta var angeläget bl.a. då det finns många aktörer som kommersiellt bedriver organiserade aktiviteter i naturen utan att varken ha samråd eller någon kunskap om vilken påverkan deras aktiviteter har på naturen. I de nya anvisningarna regleras alla som bedriver arrangemang i naturen. Mycket av det som står i anvisningarna följer vi redan inom orienteringen. Det som vi speciellt välkomnar är att MBL´s hänsynskrav och kunskapskrav ska vägleda var och när vi och andra aktörer kan bedriva träning och tävling. Ett bra exempel är att vi kan hjälpa skolorna med skolorientering i skolornas närområde i maj månad om det inte finns något motstående natur- eller miljövärde att beakta. Vi önskar att tankegångarna i "Arrangemang i Naturen" ska beaktas vid skrivningen av reservatsbestämmelser".

I de nu föreslagna undantagen i reservatet i Hovdala så öppnar länsstyrelsen tacksamt upp för att man i samband med evenemang och andra aktiviteter som erhållit markägarens tillstånd ska kunna ställa upp tält, husvagn och andra tillfälliga anordningar som erfordras för evenemangets genomförande utan att behöva ansöka om länsstyrelsens tillstånd. Dock kommer det en begränsning i sista stycket under ”Motivering till beslutet” om att ”De tillagda undantagen avser inte camping i fordon eller parkering med bil inom de rastrerade ytorna”
Detta synsätt tror vi emanerar från länsstyrelsens strategidokument från 2021-02-16, ” Strategi för uppdatering av ordningsföreskrifter i skånska naturreservat”. Länsstyrelsens handläggare använder vid bildande av reservat och vid översyn av reservatsföreskrifter. Ett problem är att denna strategi kom före de nya överenskommelserna och då varken tar hänsyn till de nya Allmänna råden från april 2022 om ”Arrangemang i naturen” eller att terrängkörningsförordningen från 1978 fått en ny lydelse 2023 där det i §1 står att ”Fordon får användas inom tomter, järnvägs- och industriområde eller andra arbetsplatser, särskilt anordnade tävlings- och övningsområde eller liknande områden.”
Att orienteringsarrangörer efter överenskommelse med markägare tillfälligt för några timmar parkerar på en åker med etablerad vall torde vara i enlighet med denna bestämmelse och kan ju näppeligen orsaka någon påverkan på den naturmiljö som reservatet är avsett att skydda.
Vi anser att den föreslagna begränsningen bör tas bort.

Med hopp om att Länsstyrelsen tar vår skrivning i beaktande. Vi tar gärna en vidare diskussion om utformning av reservatsreglerna, för att kunna hitta former som passar såväl miljövårdande som friluftsintressen.

Länsstyrelsen: Vill erinra om att naturreservat inte är att jämföra med skogsmark i allmänhet. Syftet med att ändra undantagen för evenemang är att underlätta för själva arrangemanget. Camping får ske utanför naturreservatet för det ändamålet lämplig iordningsställd mark. Länsstyrelsen har gjort tillägg till undantag C8 att parkering för evenemangsdeltagande får ske på åkermark som utgörs av vall.

Länsstyrelsen vill erinra om att naturreservatet utgör inte ett sådant tävlingsområde som terrängkörningsförordningen åsyftar att underlätta körning inom. Av Naturvårdsverkets allmänna råd till 1 § 3 stycket 2 punkten terrängkörningsförordningen, (NFS 2005:1) framgår följande.
”Med särskilt anordnade tävlings- eller övningsområden bör endast avses anläggningar för motorsport som skall anmälas till kommunen enligt bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Undantaget för särskilt anordnade tävlings- eller övningsområden eller andra liknande områden bör inte anses omfatta slingor i terrängen utanför ett tävlings- eller övningsområde. Med andra liknande områden bör kunna avses grusplaner som huvudsakligen används för t.ex. nöjesevenemang eller fordonsparkering.” Det innebär således att tävlings- eller övningsområden för motorfordon handlar om utpekade permanenta banor och områden. För parkering i större omfattning exempelvis vid tävlingar, marknader och liknande arrangemang krävs att Länsstyrelsen har beslutat om dispens för parkering”.

Tormestorps IF: I ett tidigare remissyttrande 2022-03-29 inför bildandet av naturreservatet Hovdala skrev vi följande: ”Tormestorps IF och Hässleholms OK är två orienteringsklubbar som sedan drygt 70 år bedrivit orienteringsverk samhet i området. Detta gäller såväl tränings- som motionsverksamhet. Sju större nationella tävlingar inom orientering har arrangerats av Tormestorps IF sedan överenskommelse träffats med Skånska Dragonregementet P2 1991 om att klubben skulle ansvara för framtagning av orienteringskarta över övningsområdet enligt kartnorm fastställd av Svenska Orienteringsförbundet.

Gemensamt har klubbarna arrangerat Skoj på Hoj, Naturpass och Hittaut som alla riktar sig till allmänhet en för att ge bättre folkhälsa. De två senaste åren har ca 2500 personer per år registrerat tagna checkpoints och 2–3 gånger fler har använt våra Hittaut kartor för att medelst cykel uppleva vår fina natur på Hovdala. Dessa checkpoints sätter vi vid eller i direkt närhet till befintliga stigar och leder. Detta vill vi kunna fortsätta med även i de områden som nu avses skyddas med reservatsbestämmelser.
De Allmänna Råd 1996:4, Orientering och andra friluftsarrangemang som tidigare reglerat hur våra samråd inför större arrangemang sk a gå till har nu ersatts av en ny vägledning för arrangemang i naturen. Dessa Allmänna Råd har fastställts av Naturvårdsverket efter bred samverkan mellan bland annat Friluftsrådet, Jägarförbundet och LRF. De allmänna råden betonar vikten av kunskap, egenkontroll och samverkan. Allt detta bejakar vi och anser oss behärska väl. Dessa nya tankegångar bör föranleda omskrivning av en del punk ter och plocka bort kravet på tillstånd från länsstyrelsen i flera fall.
Vissa delar vill vi tryck a speciellt på:
Sid 3 sista meningen: ”Hålla delar av området till gängligt” bör snarare lyda ”Hålla området tillgängligt för det rörliga friluftslivet med beaktande av v ad de allmänna råden för arrangemang i naturen förskriv er.” Vi hänvisar till syftet enligt sid 2
att ”området ska fortsatt vara ett välbesökt naturområde av stor betydelse för rekreation och friluftsliv.” Sid 5 Punkt C9 bör med hänvisning till den nya vägledningen för arrangemang i naturen som Naturvårdsverket fastställt utgå och ersättas med en punkt B13 om krav på samverkan, kompetens, egenkontroll och speciella naturhänsyn för arrangemang inom området.
För punkt C13 på sid 5 bör undantag på Sid 8 Punkt C13 kompletteras med: C 13 gäller inte heller för placering av kontroller/check points för folkhälsoprojekt typ Hittaut, Skoj på Hoj och Naturpass.
Sid 9 Sista meningen under ”Allemansrätten” om krav på anmälan om samråd enligt 12 kap 6§ skall enligt den nya vägledningen endast gälla mycket stora arrangemang där en väsentlig miljöskada kan befaras.
Sid 11 under Friluftsvärden. Efter meningen om mountainbikebanor anser vi det vara viktigt att lägga till det sedan väldigt länge nyttjandet av området för civil och militär orienteringsverksamhet. Förslag på ordalydelse: Området har också en lång historia som tränings- och tävlingsverksamhet för orientering, såväl militär som civil. Tävlingsarrangemang med några årsintervall men också arrangemang som Skoj på Hoj, Naturpasset och Hittaut har så gott som årligen bedrivits i området. Den senare verksamheten

arrangeras ur friskvårdssynpunkt och riktar sig till allmänheten och bedrivs därför under sommarhalv året. Kontroller och checkpoints är anpassade för att kunna nås med cykel och följer mestadels befintliga leder för att inte störa djurlivet.
Bilaga 3: Vid orienteringstävlingar är det viktigt att ha tillgång till åkermark till samlingsplats och parkering. Enligt Bilaga 3 sid 1 och 3 är åkermark undantagen för föreskrifterna B 7–10 och B12. B 11 är inte undantagen! Enligt bilaga 4 är plöjning av åkermarken tillåten! Det blir för oss då helt obegripligt att åkermarken inte ska kunna nyttjas för samlingsplats och parkering enstaka dagar för arrangemang under förutsättning av markägarens medgivande.
Av slutningsvis vill vi påpeka det ni själva konstaterar i Bilaga 2 till Skötselanvisningarna. Under rubriken Effekter skriv er ni: ”Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms som begränsad. De föreslagna ordningsföreskrifterna innebär inte att möjlighet en att utnyttja området, i enlighet med vad som annars gäller enligt allemansrätten, påtagligt försvåras.”
Vi anser att vår orienteringsverksamhet med de hänsyn vi tar till natur- och djurliv när vi nyttjar (inte ut nyttjar!) naturen inte innebär någon menlig påverkan.”
Några av våra synpunkter beaktades men med länsstyrelsens begränsningar av bland annat nyttjandet av åkermark för uppställning av tält, toa lettvagn mm utan tillstånd från länsstyrelsen har avsevärt försvårat våra möjligheter att bedriva vår verksamhet.
I de nu föreslagna undantagen så öppnar länsstyrelsen tacksamt upp för att vi i samband med evenemang och andra aktiviteter som er hållit markägarens tillstånd ska kunna ställa upp tält, husvagn och andra tillfälliga anordningar som erfordras för evenemangets genomförande utan att behöva ansöka om länsstyrelsens tillstånd.
Dock kommer det en begränsning i sista stycket under ”Motivering till beslutet” om att ”De tillagda undantag en avser inte camping i fordon eller parkering med bil inom de rastrerade ytorna”
Undantagen avser inte heller evenemang vars huvudsakliga syfte är terrängkörning,
Detta synsätt tror vi emanerar från länsstyrelsens strategidokument från 2021-02-16 som ju varken tagit hänsyn till de nya Allmänna råden från april 2022 om ” Arrangemang i naturen” eller att terrängkörningsförordningen från 1978 fått en ny lydelse 2023 där det i, §1 står att ”Fordon får användas inom tomter, järnvägs- och industriområde eller andra arbetsplatser, särskilt anordnade tävlings- och övningsområde eller liknande områden
Att vi efter överenskommelse med markägaren tillfälligt för några timmar parkerar på en åker med etablerad vall torde vara i enlighet

med denna bestämmelse och kan ju näppeligen orsaka någon påverkan på den naturmiljö som reservatet är avsett att skydda.
Vi vill också påpeka att vi i svar efter vårt förra remissyttrande fick följande skriftliga förtydligande från länsstyrelsen: ” Åkermarken har ej fått en ändrad markanvändning i samband med naturreservatet, innebärande att plöjning är tillåten och att begränsande föreskrifter som att markägaren ska tåla anläggningar och anordningar för allmänhetens tillgänglighet inte gäller för åkermarken. Det inne bär också att ni i fortsättningen, efter inhämtande av markägarens medgivande, kan nyttja dessa områden för er verksamhet under för utsättning att övriga före skrifter beaktas.”
Vi anser därför att den föreslagna begränsningen ändras med att den överstrukna och rödmarkerade text delen nedan tas bort.
De tillagda undantagen avser inte camping i fordon. ~~eller parkering med bil inom de rastrerade ytorna”~~
Undantagen avser inte heller evenemang vars huvudsakliga syfte är terrängkörning,

Länsstyrelsen: Hänvisar till sitt bemötande av Skånes orienteringsförbunds yttrande.

Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer
29063-2024

Dossier
1293-218

Bilaga 3. Sändlista

Tillhör beslut den 30 januari 2025 Beslut om ändrade undantag från föreskrifter för naturreservatet Hovdala, Hässleholms kommun

Sändlista

HIBAB AB, Kent.Johannesson@hassleholm.se (Tormestorp 5:31)
Hovdala/Ravlunda Jakt och Viltvårdsförening, c/o Lars-Göran Franzén, Pl 9224, 281 95 Vankiva
Hovdala/Ravlunda fiskevårdsförening c/o Leif Åkesson, Nyodlingsvägen 35, 281 46 Tormestorp
Hässleholms kommun, kommunen@hassleholm.se
Bengt Nilsson, bengt.nilsson.tagerod@gmail.com (arrendator)
Addsekes Bra-Lamm, eric.adseke@gmail.com (arrendator)

Kopia för kännedom till

Polismyndigheten i Skåne registrator.syd@polisen.se
Statens fastighetsverk, sfv@sfv.se
Hässleholms kommun, Lars-Erik.Williams@hassleholm.se
Hovdala Slott, Kulturförvaltningen, Hovdalaslott@hassleholm.se
Naturskyddsföreningen i Skåne, magnus.billqvist@naturskyddsforeningen.se
Skånes Ornitologiska Förening, skofmail@gmail.com
Lunds Botaniska Förening, charlotte.wigermo@gmail.com, torbjorn.tyler@biol.lu.se
Puggehatten, info@puggehatten.se
Entomologiska Sällskapet i Lund, mikael.sorensson@biol.lu.se
LRF Skåne, skanes.pf@lrf.se
Friluftsfrämjandet, regionsyd@friluftsframjandet.se
Skånes Orienteringsförbund mark@skanesof.se
Landsbygdsavdelningen handlaggning.gard.gron.ung.bete.skane@lansstyrelsen.se
Göingebygdens Biologiska Förening: thomas@clangula.se,leif.nordin1@outlook.com
Västra Göinge Hembygdsförening (hyreskontakt Wendels stuga)
vgh.museum@telia.com
Pernilla Poblenz, Ugglevägen 14, 282 71 Sösdala (hyreskontakt Starkstorpet)
Inga-Lill Hörberg Grönängsslingan 8C lgh 1202, 281 34 Hässleholm (hyreskontakt Solhemsdungen)
Nicklas Johansson, nh.racing@hotmail.com (hyreskontakt Hästhagetorpet)
Tormestorps IF, jannewbridge@hotmail.com, lindborg.lars@gmail.com
Hässleholms orienteringsklubb, sven-inge.svensson@hassleholmsok.se
FMCK Hässleholm, stefan@erikssoninterior.se
Hässleholms Cykelklubb, info@hassleholmsck.se
HAIS info@hais.info
Hovdala Vandrarförening hhvf2017@gmail.com
Hovdala vänner, hovdalavanner@gmail.com

Källarbacken, info@kallarbacken.nu
Hässleholms biodlarförening, mathis@honung.info
Hässleholms motorklubb hlmkoffroad@yahoo.se, hlmkmail@yahoo.com
Naturvårdsenheten (SI)
Naturprövningsenheten (JA)
Rättsenheten (CT)
Förvaltningsjuridiska (MS)
Avdelningen för natur och vatten (KN, IL, MP, CZ)
Registrering i VIC Natur
Skåne läns författningssamlingen
Akten

Länsstyrelsen Skåne

29063-2024
1293-218

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Klimat- och näringslivsdepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Avdelningen för natur och vatten, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **27 februari 2025.**
Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen,
telefon 010-224 10 00 (växel).